

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/113/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4111239026
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4111239026.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobkyne: Z. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, Z., zastúpená: Advokátska kancelária STOKLASA & STOKLASOVÁ s.r.o., so sídlom Farská 25, 94901 Nitra, IČO: 36856282, proti žalovanému: Nitriansky samosprávny kraj, so sídlom Rázusova 2A, Nitra, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 08. augusta 2018 č. k. 8C/46/2012-281, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vyhovujúceho výroku a výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zastavil konanie v časti uplatneného nároku na úroky z omeškania zo sumy 506,66 eura od 23.3.2010 do 20.12.2011, žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu 1.950,90 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 506,66 eura od 21.12.2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 378,92 eura od 30.1.2013 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.065,32 eura od 21.4.2016 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu (návrh) zamietol. Žalobkyni určil povinnosť doplatiť na účet súdu súdny poplatok za konanie z rozšíreného petitu žaloby vo výške 93 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 86 %. Súdnej znalkyni N. F. U. priznal nárok na znalečné v rozsahu 100 % s tým, že znalečné uložil uhradiť žalobkyni v rozsahu 7 % a žalovanému v rozsahu 93 %.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia, keďže žalovaný užíva jej nehnuteľnosti, na ktorých má vybudovanú cestu a bráni jej tak realizovať jej vlastnícke právo. Ide o nehnuteľnosti v kat. úz. Z., zapísaných na LV č. XXXX ako parcela č. XXXX/X, orná pôda o výmere XXXX m² v podiele XXX/XXXX-ín, na LV č. XXXX ako parcela č. XXXX, orná pôda o výmere XXXX m² v podiele XX/XXX-ín, na LV č. XXXX ako parcela č. XXXX/X, orná pôda o výmere XXXX m², parcela č. XXXX, orná pôda o výmere XXXX m², parcela č. XXXX/X, orná pôda o výmere XXXX m², parcela č. XXXX/X, orná pôda o výmere XXXX m² v podiele XXX/XXXX-ín, na LV č. XXXX ako parcela č. XXXX, orná pôda o výmere XXXX m² v podiele X/XX-ín, na LV č. XXXX ako parcela č. XXXX/X, orná pôda o výmere XXXX m², parcela č. XXXX/X orná pôda o výmere XXXX m² v podiele XXX/XXX-ín, na LV č. XXXX ako parcela č. XXXX/X, orná pôda o výmere XXXX m² v podiele XXXX/XXXX-ín. Vzhľadom na rozsah záberu uvedených nehnuteľností jej patriacich a s ohľadom na výšku jej spoluvlastníckych podielov, celkový záber činí XXXX,XX m², pričom obvyklá výška nájomného za ornú pôdu v kat. úz. Z. je 0,13 eura za m². Za obdobie

od 21.10.2009 do 21.11.2011 predstavuje žalovaným získané bezdôvodné obohatenie sumu 552,44 eura, ktorej zaplata sa predmetnou žalobou domáha.

3. Platobným rozkazom č.k. 10 Ro/413/2011-34 zo dňa 27.06.2012 bolo žalobe vyhovené. Žalovaný podal proti platobnému rozkazu odpor s odôvodnením, že nesúhlasí s výškou sumy bezdôvodného obohatenia za užívanie nehnuteľností. Uviedol, že výmera vyčíslená žalobkyňou je podstatne menšia vzhľadom na to, že žalobkyňa nikdy nepredložila overený geometrický plán, ktorý by presne určoval záber pozemkov pod pozemnou komunikáciou, ktorá je vo vlastníctve žalovaného a teda nie je jasne a zrozumiteľne preukázané, či vôbec sú a v akom rozsahu zaťažené pozemky vo vlastníctve žalobkyne pozemnou komunikáciou vo vlastníctve žalovaného. Podaním odporu došlo v zmysle § 174 ods.2 OSP/ t.č. § 267 ods.3 CSP/ k zrušeniu platobného rozkazu a súd vo veci nariadil pojednávanie.

4. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že dňa 30.01.2013 podala žalobkyňa návrh na zmenu petitu žaloby, keď upravila veľkosť výmery nehnuteľností, ktoré boli zabraté cestným telesom, ako aj rozšírila žalobu na ďalšie obdobie od 21.12.2011 do 21.01.2013, v dôsledku čoho žiadala zaviazat' žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 885,58 eura s prísl. Uznesením č.k. 8C/46/2012-68 zo dňa 05.03.2013 súd zmenu pripustil. Dňa 21.04.2016 podala žalobkyňa ďalší návrh na zmenu petitu žaloby, keď s poukazom na vyhotovený znalecký posudok a prevod časti nehnuteľností žalobkyne na jej dcéru v roku 2015, upravila výmeru nehnuteľností zabraných žalovaným a rozšírila žalobu aj na ďalšie obdobie do 21.04.2016, v dôsledku čoho žiadala zaviazat' žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2103,25 eura s prísl. Uznesením č.k. 8C/46/2012-225 zo dňa 04.11.2016 súd zmenu pripustil.

5. Ohliadkou na mieste samom súd prvej inštancie zistil, že cestná komunikácia prechádza cez nehnuteľnosti patriace žalobkyňi. Ide o asfaltovú cestu III. triedy, ohraničenú cestnými stĺpkami. Za nimi je priekopa, stromy a kríky a vo vzdialenosti cca 10 m od stromov začína roľa. Z druhej strany cesty za stĺpkami sú stromy a kríky a cca 10 m od nich začína roľa. Cesta tvorí nadjazd, ohraničená je zvodidlami. Vo vzdialenosti cca 10 m od cesty sú stromy v dvoch radoch a medzi nimi je priehlbina, ktorá údajne vznikla vybagrovaním zeminy a jej navezením na miesto, kde bola vybagrovaná cesta, aby sa dosiahlo jej navýšenie a vytvorenie nadjazdu. Cesta ide nad železnicou, ohraničená je zábradlím. Za zábradlím je cca 2 m trávnatá plocha. Cesta je ohraničená zvodidlami, za nimi je cca 1 m rovná trávnatá plocha, ktorá sa zužuje do jarku. V jarku sú stromy vo vzdialenosti asi 4 m od zvodidiel. Za stromami je roľa oplotená pletivom, ktoré sa nachádza cca 20 m od zábradlia cesty.

6. Znaleckým posudkom č.1/2016 zo dňa 09.02.2016 súd prvej inštancie zistil, že celková výmera nehnuteľností, ktorá je predmetom záberu zo strany žalovaného je XX.XXX m², pričom vzhľadom na výšku spoluvlastníckych podielov žalobkyne na týchto nehnuteľnostiach je z pozemkov patriacich žalobkyňi zabratých celkom XXXX,XX m². Od 17.09.2015, kedy žalobkyňa časť svojich pozemkov previedla na dcéru N. P., je zabratých už iba XXX,XX m².

7. Na základe vykonaného dokazovania bolo zistené, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností v kat. úz. Z., zapísaných na LV č. XXXX ako parc.č. XXXX/X, orná pôda o výmere XXXX m² a parc. č. XXXX, orná pôda o výmere XXXXmX, v podiele XXX/XXXX-ín, na LV č. XXXX ako parc.č. XXXX, orná pôda o výmere XXXX m², v podiele XX/XXX-ín, na LV č. XXXX ako parc.č. XXXX/X, orná pôda o výmere XXXX m², parc.č. XXXX, orná pôda o výmere XXXX m², parc.č. XXXX/X, orná pôda o výmere XXXX m², parc.č. XXXX/X, orná pôda o výmere XXXX m², v podiele XXX/XXXX-ín, na LV č. XXXX ako parc.č. XXXX, orná pôda o výmere XXXX m², v podiele X/XX-ín, na LV č. XXXX ako parc.č. XXXX/X, orná pôda o výmere XXXX m², par.č. XXXX/X orná pôda o výmere XXXX m², v podiele XXX/XXX-ín, na LV č. XXXX ako parc.č. XXXX/X, orná pôda o výmere XXXX m², v podiele XXXX/XXXX-ín, na LV č. XXXX ako parc.č. XXXX, orná pôda o výmere XXXmX, v podiele X-ica, na LV č. XXXX ako parc.č. XXXX, orná pôda o výmere XXXXmX, v podiele X-ica. Na časti uvedených parciel, tak ako to vyplýva zo znaleckého posudku, je umiestnená pozemná komunikácia III. triedy (cestné teleso a súčasti - cestný pomocný pozemok), ktorá nehnuteľnosť je s poukazom na zák. č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zák.č. 446/2001 Z.z. o majetku vyšších územných celkov a zák.č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon), vlastníctvom žalovaného, čím dochádza zo strany žalovaného k užívaniu tých častí nehnuteľností vo vlastníctve žalobkyne, na ktorých je vybudovaná pozemná komunikácia. Uvedený skutkový stav nie je právne upravený nájomnou zmluvou alebo iným zmluvným vzťahom.

8. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 123 ods. 1, § 451 ods. 2, § 456 Občianskeho zákonníka, § 3d ods. 2, § 11 ods. 1, § 13 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, § 8 ods. 1, 2, § 15 ods. 3 písm. d/, § 17 ods. 1, 3, § 18 ods. 1 vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách.

9. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že bolo preukázané, že na nehnuteľnostiach, ktoré sú vo vlastníctve žalobkyne bola vybudovaná pozemná komunikácia patriaca žalovanému. Plocha, ktorú zaberá pozemná komunikácia, pozostáva z cestného telesa ohraničeného vonkajšími hranami priekop, rigolov, násypov a zárezov svahov a z cestného pomocného pozemku v šírke 60 centimetrov po oboch stranách vonkajšieho okraja cestného telesa, teda ide o plochu ohraničenú z oboch strán medzníkmi majetkovej hranice. V takomto rozsahu vymedzenú plochu nemôže žalobkyňa ako vlastníčka užívať a realizovať k nej svoje vlastnícke právo, ktoré jej v zmysle § 123 OZ prináleží. Nakoľko medzi žalobkyňou a žalovaným nebola uzatvorená dohoda a nedošlo ani k vyvlastneniu týchto pozemkov, možno konštatovať, že žalovaný pozemky, nachádzajúce sa pod pozemnou komunikáciou a patriace žalobkyňi, užíva bez právneho dôvodu, čím na jeho strane vzniká bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný podľa § 456 OZ vydať. Vzhľadom na uvedené súd považoval nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia za dôvodný.

10. Vzhľadom k dôvodnosti nároku potom výšku bezdôvodného obohatenia vypočítal súd prvej inštancie z výmery záberu pozemku patriaceho žalobkyňi tak, ako bol ustálený znaleckým posudkom a jeho dodatkom, rešpektujúc príslušné ustanovenia cestného zákona a vykonávacej vyhlášky, ktoré upravujú rozsah cestného telesa a jeho súčastí. Výška záberu pozemku patriaceho žalobkyňi bola ustálená v rozsahu XXXX,X m². Darovacou zmluvou zo dňa 17.07.2015, ktorej vklad bol povolený dňa 16.09.2015 pod V XXXX/XXXX, žalobkyňa previedla zo svojich pozemkov, zabratých žalovaným, na dcéru N. P. výmeru XXXX,XX m², takže od 17.09.2015 žalovaný zaberá žalobkyňi už iba XXX,XX m² /XXXX,X - XXXX,XX/. Takto určenú výmeru ako aj obvyklú náhradu za jej užívanie vo výške 0,13 eura za m² obe strany konania nespochybovali a v plnom rozsahu ju akceptovali.

11. Za obdobie od 21.12.2009 do 21.04.2016 z výmery XXXX,X m² predstavuje ročná náhrada sumu 328,46 eura, mesačná náhrada 27,37 eura a denná náhrada 0,88 eura. Za obdobie, kedy žalovaný zaberá z pozemkov žalobkyne XXXX,X m² t.j. od 21.12.2009 do 16.09.2015, žalobkyňi prináleží suma 1884,14 eura. Z výmery XXX,XX m² predstavuje ročná náhrada sumu 112,36 eura, mesačná náhrada 9,36 eura a denná náhrada 0,31 eura. Za obdobie, kedy žalovaný zaberá z pozemkov žalobkyne XXX,XX m² t.j. od 17.09.2015 do 21.04.2016 žalobkyňi prináleží suma 66,76 eura. Celkovo má žalobkyňa nárok na sumu 1950,90 eura /1884,14 + 66,76/. V tejto časti súd prvej inštancie považoval žalobu za dôvodnú a preto jej vyhovel. Nakoľko sa však žalobkyňa na základe poslednej úpravy petitu žaloby domáhala zaplata sumy 2.103,25 eura, vo zvyšku prevyšujúcom priznanú sumu žalobu zamietol.

12. V súlade s ustanovením § 517 ods. 1 a 2 OZ a nar. vl. č.87/1995 Z.z. súd prvej inštancie priznal žalobkyňi i úroky z omeškania a to vo výške 9 % ročne zo sumy 506,66 eura od 21.12.2011 do zaplata, vo výške 8,75 % ročne zo sumy 378,92 eura od 30.1.2013 do zaplata a vo výške 5 % ročne /tak ako žalobkyňa požadovala/ zo sumy 1.065,32 eura od 21.4.2016 do zaplata, keďže mal za preukázané, že žalovaný sa dostal s úhradou dlžnej sumy do omeškania. V časti úrokov z omeškania zo sumy 506,66 eura za obdobie od 23.3.2010 do 20.12.2011 súd konanie zastavil podľa § 145 ods. 2 CSP, nakoľko žalobkyňa v tejto časti zobrala žalobu späť.

13. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu vo veci. Žalobkyňa mala úspech v rozsahu 93 % a žalovaný v rozsahu 7%, takže úspešnejšej žalobkyňi bol priznaný nárok na náhradu trov konania vo výške 86% /93-7=86/. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia / § 262 ods. 2 CSP/.

14. Podľa § 262 ods.1 CSP rozhodol aj o nároku na náhradu trov žalobkyne N.. F. U. tak, že jej priznal nárok na plnú náhradu znalečného t.j. v rozsahu 100%. Znalečné, ktoré bude vyčíslené samostatným uznesením, bude hradené zo strany oboch účastníkov konania a to podľa pomeru ich úspechu vo veci t.j. 7% žalobkyňa a 93% žalovaný.

15. O doplatení súdneho poplatku za konanie rozhodol súd prvej inštancie podľa § 1 ods.1 a § 5 ods.1 písm. g) zák.č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Keďže pôvodne žalobkyňa žiadala priznať sumu 552,44 eura, z čoho súdny poplatok zaplatený bol, avšak v priebehu konania došlo k rozšíreniu predmetu sporu na sumu 2.103,25 eura, teda predmet sporu sa zvýšil o 1.550, 81 eura, bolo potrebné rozhodnúť o doplatení súdneho poplatku a to vo výške 6% z rozšíreného predmetu konania t.j. 93 eur.

16. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie žalovaný, žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že nesúhlasí s tvrdením, že sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil. Cestný majetok nadobudol v zmysle zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov a následne na základe „Delimitačného protokolu o odovzdaní a prevzatí nehnuteľného majetku - cestný majetok, spísaný v súlade s § 24b ods. 6 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách. Neprešla však na neho povinnosť vyplácať náhrady za pozemky pod cestami II. a III. triedy vo vlastníctve tretích osôb. Je nespravodlivé požadovať od neho, aby usporadúval majetkové vzťahy jednotlivých subjektov. Cesty II. a III. triedy slúžia verejnému záujmu, majú celospoločenský charakter a rovnakou mierou slúžia aj pre potreby žalobcov. On nemá z užívania cesty žiadny prospech, má povinnosť sa o cestu starať, udržiavať ju a opravovať, aby bola zjazdná a bezpečná pre širokú verejnosť. Vlastnícke právo k cestám, ktoré boli delimitované na VÚC a obce je celospoločenským problémom, ktorý sa aktívne nerieši a domnieva sa, že je nespravodlivé požadovať od neho neprimerané finančné náhrady. Nesúhlasí ani s platením úroku z omeškania, pretože ide o majetok, ktorý mu bol delimitovaný bez toho, aby boli pozemky pod cestami finančne a majetkovoprávne vysporiadané. Poukázal na skutočnosť, že na predmetnej nehnuteľnosti má zriadené vecné bremeno vo verejnom záujme, z čoho vyplýva pre vlastníka pozemku daňové zvýhodnenie, čo súd nezohľadnil. Ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. nerieši poskytnutie náhrady jednorazovej ani opakovanej. Zákon v § 2 upravuje spôsoby majetkovoprávneho usporiadania vlastníctva pozemkov pod stavbami, ktorých sa stal podľa osobitných predpisov vlastníkom vyšší územný celok. Je toho názoru, že zásah do pokojného užívania majetku musí zachovávať spravodlivú rovnováhu medzi potrebami verejného záujmu a požiadavkami ochrany základných práv jednotlivca, ako vlastníka pozemku. Nie je možné uprednostňovať vlastnícke právo jednotlivca ako vlastníka pozemku a znevýhodňovať jeho ako vlastníka cestných komunikácií - stavby, ktorá sa nachádza na pozemku žalobcov. Potvrdenie opakovaného peňažného plnenia pri zriadení práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vo verejnom záujme pre súkromných vlastníkov pozemkov, by mohlo vážne ohroziť a znevýhodniť postavenie vlastníkov cestných komunikácií v rámci celej Slovenskej republiky.

17. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrila žalobkyňa, uviedla, že žalobu podala pred viac ako 7 rokmi a preto názor žalovaného uvedený až v odvolaní, je viac ako prekvapujúci, keďže po celý čas konania bol jediným problémom rozsah nehnuteľností v jej vlastníctve, ktoré žalovaný užíva. V jeho vyjadrení zo dňa 02.02.2018 súhlasil s doplnkom k znaleckému posudku, na pojednávaní v záverečnom návrhu uviedol, že súhlasí s výmerou ustálenou v znaleckom posudku ako aj cenou a žiadal, aby súd rozhodol v zmysle uvedeného. Ďalej uviedla, že žalovaný vo svojom odvolaní je toho názoru, že by mal mať právo užívať predmetné nehnuteľnosti bezodplatne. V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na to, že ak by zákonodarca mal rovnaký názor, zriadil by v zákone číslo 66/2009 Z.z. v prospech obce resp. vyššieho územného celku právo zodpovedajúce vecnému bremenu bezodplatne. Avšak zákonodarca takýto záväzok v zákone neukotvil, pričom toto právo nie je možné vyvodiť ani z ust. § 4 ods.2/ zák.č.66/2009 Z.z. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa má právo na náhradu za vecné bremeno, ktorým je zo zákona zaťažený pozemok v jej vlastníctve. Výška náhrady by mala objektívne zodpovedať hodnote nájmu za obdobné pozemky v danom mieste a čase. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

18. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 1. júla 2016, ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 177 ods. 2 písm. c), § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Preto tento rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov

napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd na dôvažok k odôvodneniu rozsudku súdu prvej inštancie dodáva nasledovné:

19. V prejednávanej veci sa žalobkyňa ako vlastníčka domáha náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva k pozemkom, na ktorých sa nachádza stavba cesty vo vlastníctve žalovaného. Stavba prešla do vlastníctva žalovaného na základe zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov a zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách. Zákon č. 66/2009 Z. z. upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky podľa osobitných predpisov (zákonom č. 135/1961 Zb., č. 138/1991 Zb. a 446/2001 Z. z.).

20. Podľa čl. I § 2 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. obec alebo vyšší územný celok, ktorý sa stal podľa osobitných predpisov vlastníkom stavby prechodom z vlastníctva štátu bez majetkovoprávneho usporiadania vlastníctva k pozemkom (ďalej len „vlastník stavby“), môže poskytnúť zámennou zmluvou vlastníkovi pozemku pod stavbou náhradný pozemok, ktorý je v jeho vlastníctve. Náhradný pozemok v primeranej výmere, bonite a rovnakého druhu, ako bol pôvodne pozemok pred zastavaním, poskytne vlastník stavby v tom istom katastrálnom území. Ak územie obce tvorí viac katastrálnych území, náhradný pozemok sa poskytne v rámci územia obce. Podľa ods. 2 ak sa neuplatní postup podľa odseku 1, usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou sa vykoná v konaní o nariadení pozemkových úprav podľa osobitného predpisu.

21. Podľa čl. I § 3 ods. 1 konanie o nariadení pozemkových úprav z dôvodu usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou podľa tohto zákona sa začína na žiadosť vlastníka stavby. Pri usporiadaní vlastníckych vzťahov k pozemkom podľa tohto zákona sa prihliada na potreby vlastníka stavby. Podľa ods. 4 pri poskytovaní náhradných pozemkov správca prihliada na potreby poskytnutia náhrad podľa osobitného predpisu.

22. Podľa čl. I § 4 ods. 1 ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Podľa ods. 2 vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

23. Z vyššie citovaných ustanovení zákona č. 66/2009 Z. z. vyplýva, že vlastník pozemku nemá žiadnu možnosť domáhať sa usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom zaťaženým vecným bremenom. Je na výlučnej dobrej vôli užívateľa pozemku a vlastníka stavby, či vlastníkovi pozemku poskytne náhradný pozemok alebo sa usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou vykoná v konaní o nariadení pozemkových úprav podľa osobitného predpisu (zákon č. 330/1991 Zb.). Ak „zákon č. 66/2009 Z. z. nedáva vlastníkovi pozemku žiadnu možnosť domáhať sa usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom zaťažených zákonným vecným bremenom a ponecháva ich usporiadanie výlučne na dobrej vôli užívateľovi pozemku, záver o neexistencii práva vlastníkov pozemku na náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva na dobu vopred neurčiteľnú, nemôže byť v súlade nielen s citovanými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, Listinou základných práv a slobôd, ale ani s Ústavou Slovenskej republiky“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/2/2014 zo dňa 23.04.2015).

24. Ustanovenie § 4 citovaného zákona predpokladá v prospech vlastníka stavby vznik práva k pozemku zodpovedajúceho vecnému bremenu, pričom odkazuje na úpravu v ustanoveniach § 151n až § 151p Občianskeho zákonníka. Z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/89/2008 z 21.12.2009 vyplýva, že „ak špeciálne predpisy zákonných vecných bremien neupravujú náhrady súvisiace s ich výkonom, treba použiť úpravu súkromnoprávnou“. Tak ako uviedol súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení, nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vyplýva z čl. 20 ods. 4 Ústavy SR a § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka ako aj z čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd.

25. Z uvedených ustanovení vyplýva, že žalobkyňa má nárok na náhradu za nútené obmedzenie jej vlastníckeho práva, a to aj opakovane, pokiaľ nebudú vlastnícke vzťahy usporiadané tak ako predpokladá zákon č. 66/2009 Z. z. v ustanoveniach čl. I § 2 a § 3. Vo vzťahu k úrokom z omeškania je potrebné uviesť, že úrok má veriteľ právo požadovať, ak je druhá strana s plnením peňažného dlhu v omeškaní (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol s plnením náhrad v omeškaní, a napriek snahe žalobkyne dohodnúť sa mimosúdne, k dohode nedošlo, a to ani pred podaním samotnej žaloby a ani počas prebiehajúceho súdneho konania. Plateniu úrokov z omeškania sa môže žalovaný vyhnúť len včasným plnením náhrad za nútené obmedzenie vlastníckeho práva žalobcov.

26. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo. S ohľadom na odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolací súd konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie a jeho odôvodnenie zodpovedá požiadavkám upraveným v ustanovení § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pričom toto rozhodnutie odvolací súd nezhodnotil ako arbitrárne, nepresvedčivé a nepreskúmateľné a preto ho ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Odvolanie žalovaného preto odvolací súd posúdil ako neopodstatnené a rozsudok súdu prvej inštancie z tohto dôvodu potvrdil.

27. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1, § 255, § 262 ods. 1 CSP. V tomto štádiu konania bola úspešná žalobkyňa, preto odvolací súd vyslovil, že sa jej nárok na náhradu týchto trov priznáva v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

28. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).